

Josep PERARNAU I ESPELT

ALGUNES CONSIDERACIONS
ENTORN DELS TRES PRIMERS PASSOS
DELS SERMONS DE SANT VICENT FERRER*

En els tres articles precedents el lector pot tenir una primera notícia d'allò que són en ells mateixos els actuals volums manuscrits de Fribourg, Cordeliers, ms. 62; de Perugia, San Domenico, ms. 477 i de la Biblioteca Apostòlica Vaticana, Vat. lat. 4375 i 7730; i el de València, Col·legi del Patriarca.

Ara voldria completar aquelles dades amb alguna consideració sobre allò que cada un d'aquells exemplars significa en l'evolució que amb el temps desembocaria en allò que actualment és conegut com a sermó de sant Vicent Ferrer, o en les 'reportationes' de sermons predicats del 1411 ençà.

Abans, però, de fixar-me en cada un dels dits volums, crec convenient d'assenyalar l'interès de les taules d'autoritats no bíbliques que clouen cada un dels tres articles anteriors. Les que m'ha estat possible de constatar en cada cas són les que hi consten i no hi ha dubte que són les que valien per a mestre Vicent; caldrà completar-les amb les que resultin de l'edició completa dels esquemes. A partir de les mateixes, seria interessant de comparalles amb les que resultessin d'una paral·lela taula d'autoritats' no bíbliques en l'anomenada 'redacció tolosana' i, doncs, en les edicions clàssiques dels dos volums *De tempore* i del terç *De sanctis*; les possibles diferències assenyalariaien les 'autoritats' introduïdes pel o pels 'reportadors' o pels reelaboradors de les primeres reportacions.

EL MS. DE FRIBOURG, CORDELIERS 62

Recordem que aquells setze resums conservats en el dit volum constitueixen els textos més primerencs de sermons del mestre: es refereixen als predicats a Fribourg i a les poblacions veïnes durant les dues setmanes centrals de la quaresma del 1404, les que van del diumenge IV, 'Laetare', al lllindar mateix de la Setmana Santa, el dissabte (exclòs) de Rams, encara que

* És evident que en les pàgines següents se suposa el coneixement dels tres articles anteriors, dedicats, respectivament, al manuscrit de Fribourg, Cordeliers, 62; als manuscrits d'esquemes de Perusa, San Domenico, i Biblioteca Apostòlica Vaticana, Vat. lat. 4375 i 7730; i al manuscrit del Col·legi del Patriarca.

una equivocació en l'encapçalament gairebé obliga a afirmar que només dos anys més tard, el 1406, aquells textos foren copiats en els quaderns actuals que els han conservat. No m'atreveixo a fer cap afirmació sobre quan foren relligats amb les altres unitats del volum actual; em limito a considerar el fet de llur referència a prèdiques pronunciades entre el 9 i el 21 de març del 1404.

Això establert, no puc deixar de manifestar la meua admiració davant allò que constitueix l'aspecte central d'aquells textos, atesa llur relació amb unes prèdiques de mestre Vicent Ferrer: són com un petit 'miracle'; l'afirmació ha de tenir una justificació immediata, i aquesta és simplement la que segueix: a Fribourg, en mans de fra Friedrich von Amberg, les 'reportacions' de sermons vicentins nasqueren pràcticament arrodonides, gairebé diria que perfectes, atès que mestre Vicent i el seu equip trigarien uns vuit anys a elaborar 'reportacions' pròpies, semblants a les de Fribourg com una gota d'aigua a una altra, i encara només hi arribarien després d'haver passat per dues etapes de provatures; la primera és la dels esquemes descarnats de Perusa i de la Vaticana; i la segona aquell inici de recobriment representat pels textos conservats en el manuscrit del Col·legi del Patriarca.

Tres elements voldria destacar en els resums de fra Friedrich von Amberg: el primer és l'encapçalament, tant el de tot el conjunt com el de cada un dels sermons. L'encapçalament inicial és el que en l'edició d'aquest volum ocupa les nou primeres línies; sortosament s'ha conservat un cas paral·lel, el dels sermons predicats a Lleida durant la quaresma del 1414,¹ i crec que cal indicar que és aquest encapçalament allò que en les 'reportacions' originals manifestava l'existència d'allò que ara en diem 'una sèrie de lloc o de viatge'² i era constituït per totes les peces que entraven en la unitat geogràfica i cronològica delimitada en el dit encapçalament general.

1. Diu així: «In nomine domini nostri Jesu Christi, reverendus magister Vincentius Ferrarii venit llerdam die jovis, prima martii hora vesperorum anni millesimi [CCCC] XIII. Et die sequenti fecit sermonem infrascriptum in claustro Sedis, cuius thema *Ecce sanus factus es, jam noli peccare*», publicat per Adolfo ROBLES, *San Vicente Ferrer. Colección de sermones de cuaresma y otros según el manuscrito de Ayora* (Colección: Sant Vicent Ferrer), València, Ajuntament 1996, 157.

2. És un fet demostrat que l'abril del 1413, el reportador de torn es referia a sermons precedents del mestre o bé amb fórmules genèriques com la de «require in alijs sermonibus», o amb fórmules més concretes i aleshores la referència, que podia remetre a un sermó sol o a un conjunt, era topogràfica: «ut in sermone Turolii»; «require in sermone de Ribaroja»; «respice in sermonibus de València»: per tant, els sermons d'una localitat determinada eren vistos com un conjunt o sèrie localitzada; hom en pot veure les proves en el meu *Sermones de sant Vicent Ferrer en los manuscritos de Barcelona, Biblioteca de Catalunya, 477, y Avignon, Musée Calvet, 610*, dins «Escritos del Vedat», IV (1974), 614-615. Cal advertir que aquesta no fou pas la manera inicial de remetre d'un sermó vicentí a un altre: el manuscrit de Perusa, primer, no conservà la localització de cada peça, però d'altra banda les numerà de forma correlativa, i per això les referències a l'interior del volum són fetes al número de l'esquema.

També s'han conservat els encapçalaments de cada un dels sermons; hom els pot veure en les línies 10-11, 154, 407, 623-624, 866-867, 1068, i 1251 de l'article dedicat al manuscrit de Fribourg en aquest volum. Precisen data, lloc i, quan el contingut doctrinal del sermó no és el que hom es podria esperar de la data atesa la seva col·locació en l'any litúrgic, la temàtica doctrinal o el grup humà al qual fou predicat el sermó.

Els textos de Fribourg formulen breument i permeten de resseguir amb tota facilitat l'estructura del cos del sermó; amb una salvetat, però: hi manca la indicació relativa a l'*Ave Maria*, que, almenys explícitament, només arribarà amb els resums del manuscrit del Col·legi del Patriarca; això vol dir que en els resums de Fribourg no resulta prou visible la diferència entre les parts introductòries i el cos del sermó;³ en aquest sentit, assenyalaré que les dites parts són absents dels esquemes de Perusa i dels dos manuscrits vaticans; tots tres comencen directament per la divisió doctrinal del sermó, tal com hom pot veure en l'article que els és dedicat.

També voldria assenyalat el detall que els resums de Fribourg atorguen un espai considerable als ,eximplis': fins a quaranta-un n'ha comptat i resumit Ernst Tremp en aquells setze textos, només un dels quals, el primer, no n'exposa cap.⁴ No cal dir que l'atenció als exemples, tot i no ésser totalment absent dels esquemes, no té ni punt de comparació entre ambdós casos. He fet referència als exemples perquè tinc la impressió que llur presència o absència (o els percentatges de llur presència o absència) podrien ésser un dels elements definitoris dels estadis de les ,reportationes', i sobretot d'allò que hom ha definit com a ,redacció tolosana'; aquest podria ésser un bon tema d'estudi diacrònic de les successives versions de prèdiques vicentines.

La darrera observació és relativa a la longitud del text: els set sermons friburgesos publicats ací sumen 1.470 línies, suma que, dividida pels set, dóna un promig de dues-centes deu línies per a cada un, equivalents a set

3. La diferència de les diverses parts normals en un sermó vicentí es pot veure en el meu *Els quatre sermons catalans de sant Vicent Ferrer en el manuscrit 476 de la Biblioteca de Catalunya*, dins «Arxiu de Textos Catalans Antics», XV (1996), 128-131; encarada aquella anàlisi de les parts d'un sermó ferrerià en general amb els sermons de Fribourg hi trobo a manca, si no m'erro, les que porten els números 4-5 i 7, corresponents a: *Ave Maria*; repetició del tema bíblic; i formulació explícita de les parts del sermó; tinc la impressió que aquest darrer extrem és definitori tant dels textos de Fribourg com dels esquemes i ,reportationes' de mestre Vicent: els sermons de Fribourg són destinats a l'ús personal i privat d'un possible predicador que hi vol trobar sobretot el gruix doctrinal o pastoral per al cos d'un sermó; els esquemes i les ,reportationes' de mestre Vicent, ultra aquell objectiu doctrinal i pastoral, en tenen un altre: el pedagògic propi del mestre i del seu equip: d'ací la importància donada a la divisió explícita, sovint rimada i, doncs, mnemotècnica de les parts del sermó, segurament destinada a ésser el llaç d'unió entre el predicador i els oients, que, amb la repetició de les breus frases de la divisió les aprenien de cor i marxaven a casa amb la lliçó apresada.

pàgines de trenta ratlles cada una. No cal dir que tampoc aquesta longitud no és comparable amb la de cada un dels esquemes, ni tan sols amb la dels textos del manuscrit de València, Col·legi del Patriarca, tal com el lector pot veure més avall en l'apartat d'aquest article que li és dedicat.

Les observacions precedents de cap manera no pretenen ésser les úniques possibles, però crec que permeten de confirmar la impressió que he intentat de donar al començament: la de l'alta qualitat dels resums de Friedrich von Amberg conservats en el mss. 62 del Couvent des Cordeliers de Fribourg.

ELS MANUSCRITS D'ESQUEMES

L'estudi dedicat als tres volums d'esquemes, a diferència del concentrat tant en el llibre de Fribourg com en el del Col·legi del Patriarca, no sols permet la comparació amb aquells altres dos, ans també entre ells mateixos. I una primera constatació comuna a tots tres és que l'encapçalament dels esquemes és menys ric que el de Fribourg, car només permet d'esbrinar el dia de l'any, tant litúrgic com civil, en què fou pronunciat, però en canvi, fora de casos excepcionals com són els dos predicats a Savona amb motiu del capítol provincial dominicà, no dóna cap referència topogràfica, que, si hagués estat consignada, ens permetria de refer tot l'itinerari de mestre Vicent durant els darrers mesos del 1407 i gairebé tot el 1408.

Comencem, doncs, fixant-nos en els tres manuscrits d'esquemes. La primera constatació és que entre els tres es dibuixen dos grups, car el Vat. lat. 7730 es distancia clarament dels altres. En ell, en efecte, exactament igual que en els exemplars de sermons més o menys extensos qualificats de 'redacció tolosana', els esquemes han estat ja dividits entre els *De tempore* i els *De sanctis*, tal com hom pot veure en la descripció del dit 7730;⁵ i aquesta no seria pas l'única diferència en relació als altres dos volums; hom pot llegir en el capítol acabat de citar, el text núm. 109, que és l'únic exclusiu del ms. Vat. lat. 7730, copiat allí amb tota la intenció de col·locar a l'abast de l'estudiós una mostra possiblement única: un (pretès?) sermó de mestre Vicent, en el qual el raonament a favor de la virtut cristiana,

4. Ernst TREMP, *Ein noch nicht gebobener Schatz. Die Exemplassammlungen der Freiburger Franziskanerbibliothek*, dins *Zur geistigen Welt der Franziskaner im 14. und 15. Jahrhundert. Die Bibliothek des Franziskanerklosters in Freiburg/Schweiz*. Akten der Tagung des Mediävistischen Instituts der Universität Freiburg vom 15. Oktober 1993. Herausgegeben von Ruedi IMBACH und Ernst TREMP (Scrinium Friburgense, 6), Freiburg Schweiz, Universitätsverlag 1995, 111-131 (les pàgines dedicades als exemples del ms. 62 són les 120-131).

5. Vegeu més amunt, l'article *Els manuscrits d'esquemes i de notes de sermons de sant Vicent Ferrer*, pàgina 250.

teologal o cardinal, s'ha convertit en un cant a la ,virtus' renaixentista, possiblement només humana.⁶ En el cas del Vat. lat. 7730, la bella cal·ligrafia humanística amb què són escrites les seves pàgines no és únicament un fenomen gràfic ans s'eleva a signe de tot un món mental sobreposat almenys a alguns dels sermons de mestre Vicent Ferrer; caldria estudiar a quants (potser només als copiats en les primeres pàgines) i amb quin resultat.

D'allò que acabem de dir es dedueix clarament que quelcom d'important acomuna els volums de Perusa, San Domenico, i de la Biblioteca Apostòlica Vaticana, Vat. lat. 4375: en ells es conserven seqüències pràcticament unitàries de sermons, en les quals es barregen tant els *De tempore* com els *De sanctis*. Dit això, hem d'afegir immediatament que el segon no és còpia del primer, i n'avenço dues raons: primera: el volum de Perusa comença amb l'esquema corresponent al tema bíblic de Mt XVIII, 32, *Omne debitum dimisi tibi quia rogasti me* del diumenge XXII ,post Trinitatem'; la còpia vaticana, per contra, comença amb l'any litúrgic el diumenge primer d'advent, amb l'esquema corresponent al tema bíblic *Ecce rex tuus venit tibi mansuetus*, de Mt. XXI, 5, tema i esquema que en el volum de Perusa ocupa el lloc vint-i-dosè. Val a dir que a partir d'aquell primer diumenge d'advent, els esquemes coincideixen normalment en ambdós manuscrits, però caldria una comparació exhaustiva entre ambdós seguicis a fi de constatar-hi possibles divergències.

Una de possiblement molt significativa (i aquesta podria ésser la segona raó) és que el dilluns després del quart diumenge de quaresma (,Laetare') segueix a Perusa el sermó de Sant Tomàs d'Aquino, que el Vat. lat. 4375 se salta; per contra, Perusa no acull per al vuit de desembre el *Sermo de conceptione Beate Marie Virginis*, que el Vat. lat. 4375 aplega (per tant, el vaticà és per a algú no massa devot dels dominicans i en canvi clarament puríssim; recordem que aquests detalls eren sobretot en aquell temps definitoris d'una mentalitat determinada).⁷ El cert és que el final de la sèrie en confirma la duplicitat: el darrer esquema del Vat. lat. 4375, f. 135r, és el corresponent al tema bíblic *Ego accepi a Domino quod et tradidi vobis*; aquest tema és present tant en el cos del volum de Perusa com en el dels dos vaticans; però en el cos dels volums, el dit tema és seguit d'un esquema divers d'aquell darrer del Vat. lat. 4375; aquest últim esquema, en canvi, és descon-

6. *Ibid.*, text núm. 109, pàgines 343-346.

7. L'amic Alfonso ESPONERA CERDÁN, *San Vicente Ferrer y las corrientes espirituales de su época. Estado de la cuestión*, dins «Anales Valencinos», XXIV (1998), 339-362, s'acaba de referir a la distanciació entre «las instancias francesas» de l'orde dominicà i la ,companyia' de mestre Vicent tant abans com sobretot després de la mort d'aquest (356-357); aquella distància podria (i dic ,podria') ésser paral·lela a l'existent entre els dos manuscrits de Perusa i Vat. lat. 4375. El tema resta obert.

gut dels volums d'esquemes i fora d'aquests fins ara només consta utilitzat per al sermó de Tortosa el 25 de juny del 1413.⁸

Afegim que si el volum de Perusa té quatre-centes setanta-set peces, el Vat. lat. 4375 només en té quatre-centes vint-i-una; sumem-hi les vint-i-una que li manquen al començament i ens donarà quatre-centes quaranta-dues; en manquen, doncs, trenta-cinc per a igualar el nombre de textos del manuscrit de Perusa. Tot això demostra que un estudi de les divergències dels dos volums ajudaria a comprendre els primers estadis de l'escripturació dels sermons de mestre Vicent.

Però si la comparació entre les seqüències dels esquemes entre els dos manuscrits ja indica que el vaticà no és reproducció del perusí, una altra constatació ho confirma i ve de l'esquema transcrit amb el núm. 105 de l'article dedicat als manuscrits d'esquemes:⁹ Perusa se saltà el començament de la divisió tercera o «Tertium, ibi: 'Qui se exaltat'», frase inicial que, en canvi, es troba en els Vat. lat. 4375, f. 99v, i 7730, f. 79v: ambdós, doncs, depenen d'una línia textual, almenys en aquest punt més completa i directament vinculada a l'original que Perusa. Assenyallem un altre cas, que es troba en el text núm. 97 del mateix article:¹⁰ per pèrdua d'un foli, és mancat de les seves tres primeres parts en el manuscrit de Perusa i quan, en arribar la quarta, el text torna a comparèixer a Perusa, aquest comença amb un 'Tertium' quan els altres dos tenen 'Quartum'; i no es tracta sols d'una paraula, car aquesta sembla indicar que a Perusa mancava tot un paràgraf dels tres que hi ha en els dos manuscrits vaticans. També, doncs, aquest punt de la derivació textual serà digne d'ésser estudiat.

Fixem-nos, finalment, en el volum de San Domenico de Perusa. Després de setmanes senceres de tractar-lo nit i dia, la impressió que me'n resta és triple: no és autògraf de sant Vicent Ferrer; és molt primitiu; l'original, si no fou escrit, fou configurat en un primer moment com a recull dels esquemes pràcticament per a cada un dels dies d'un any litúrgic, el que corregué a cavall dels anys civils 1407-1408, però aquell any litúrgic s'acabà amb l'esquema núm. 350, corresponent al dissabte abans del diumenge XXII 'post Trinitatem', dia 22 d'octubre del 1408; un any litúrgic just, després d'haver començat el diumenge XXII 'post Trinitatem' de l'any anterior. Des d'allí comencen els salts cronològics: l'esquema 351, per als sants Simó i Judes, ja és del 28 d'octubre; el 352, és per a Tots Sants, el 353, per al Dia dels Difunts; allí mateix compareix un grup de *Notae*, de datació i localització impossibles, notes que després tornaran, barrejades amb esquemes

8. Quant a Tortosa, vegeu el meu *La compilació de sermons de sant Vicent Ferrer de Barcelona, Biblioteca de Catalunya, ms. 477*, dins «Arxiu de Textos Catalans Antics», IV (1985), 223, núm. 16; la 'reportatio' del dit sermó és publicada allí mateix, 246-253.

9. *Els manuscrits...* (cit. en la nota 5), 341-342.

10. *Ibid.*, 334-335.

encapçalats per temes bíblics, atribuïbles aquests a un dia determinat; s'havia acabat, doncs, la continuïtat gairebé estricta dels tres-cents cinquanta esquemes primers.¹¹

Els següents només en casos molt aïllats permeten d'aventurar alguna datació, com és ara el fet de la còpia, entre esquemes de sermons, de la lletra de mestre Vicent a Benet XIII, datada a Alcañiz el 27 de juliol de 1412, o la de les relacions entre vida de Jesús i missa, que seria la cèlebre *Col·lació a preveres en la Seu de Mallorca* els primers dies de gener del 1414,¹² permeten de suposar que aquella dotzena de sermons foren afegits de més a més durant aquell any i mig, ja no serien tots transcrits per la mateixa mà, de manera que la gran dificultat per a qui pretengui afirmar que el manuscrit de Perusa és autògraf de mestre Vicent, és la de precisar quina de les tres o quatre mans que treballaren en la còpia del dit manuscrit és la del mestre. Això no vol dir que un servidor negui que en el manuscrit de Perusa hi hagi autògrafs vicentins; per a mi, salvant sempre la possibilitat d'equivocar-me, l'interrogant relatiu a l'autografia, tal com ja he dit en la descripció del volum, IV, 10, es concentra en les tres notes marginals dels folis 28r, 65r i 95r, el comú denominador de les quals és el de consignar altres divisions bàsiques de l'esquema; diria que la grafia de les dites tres notes és clarament catalana (llur llengua també ho és) i característica de la segona meitat del segle XIV; ho deixo com a tema d'estudi per als especialistes, tot i que, si no és possible de tenir un autògraf indubtable de mestre Vicent, serà difícil d'anar més enllà d'hipòtesis.

El fet que em manifesti negatiu en el punt de l'autografia, no em presenta cap dificultat a l'hora d'afirmar que el volum de Perusa és molt primitiu. D'una banda, l'existència del Vat. lat. 4375, no derivat del de Perusa ni directament ni indirecta, obliga a reconèixer que els esquemes tenien una font més primitiva, de la qual derivaven tant Perusa com Vat. lat. 4375, el de Perusa amb major fidelitat (la prova és que Perusa sap la significació de la forma, realment estranya, amb què la seva font assenyala les referències bíbliques a títols que tenen més d'un llibre, com les *Lletres als Corintis* i en canvi el copista del Vat. lat. 4375 s'hi perd); fins i tot em pregunto (i és una pregunta, no pas una resposta) si un copista de qualitat indiscutible com el de la primera part de Perusa no seria el mateix que havia copiat l'antígraf; aquest hauria estat a l'exclusiva disposició de mestre Vicent, i en canvi Perusa hauria estat a disposició de l'equip al servei del mestre. Són hipòtesis de treball, damunt les quals podria caure algun raig de llum d'una desitjable i minuciosa comparació paral·lela dels dos manuscrits de Perusa i del Vat. lat. 4375.

11. *Ibid.*, 152-187.

12. Són, respectivament els números 430 i 442, *ibid.*, 192 i 193; la dita *Col·lació* ha estat publicada dins *Sermons*, II, 243-259.

Heus-ne ací un parell de mostres: hom pot comparar els paral·lels núms. 309-310 de Perusa i els 288-290 del Vat. lat. 4375 (recordem que tots pertanyen a la primera part, la que presenta un any litúrgic compacte); constatarà que entre uns i altres hi ha dues diferències: manca en el volum vaticà la referència a l'esquema 125 existent a Perusa entre els seus dos números esmentats, referència que en el vaticà ha estat substituïda per un esquema, el 289, ací desconegut a Perusa, que, en canvi, el té en la segona part, la posterior a l'any litúrgic compacte, núm. 418, en el f. 77v; és a dir el Vat. lat. portaria a considerar que el seu 289 pertany a l'any litúrgic compacte del 1408 i concretament al seu diumenge setzè 'post Trinitatem', quan en realitat no és així, ans al mateix diumenge d'un altre any.

Una altra observació: ja sabem que una de les diferències entre els dos volums és que Perusa comença un diumenge XXII 'post Trinitatem' i dona tot el cercle de l'any fins al mateix diumenge de l'any sobre (més ben dit, fins al dissabte immediatament anterior), i en canvi el Vat. lat. 4375 comença amb el primer diumenge d'advent; en conseqüència, el vaticà col·loca els esquemes de les tres darreres setmanes de l'any litúrgic a continuació en els seus núms. 334-353, és a dir, com si haguessin estat predicats el mes de novembre del 1408, cosa que és errada, car pertanyen a l'any anterior.

Més encara, un cop acabat l'any litúrgic compacte (Perusa, núm. 350 i Vat. lat. 4375, núm. 330, respectivament), segueixen en ambdós volums tres esquemes totalment paral·lels (núms. 351-353 i 331-333); a partir d'ací, cadascú segueix el seu camí: Perusa presenta les tres primeres *Notae* (núms. 354-356), que en el vaticà només arribaran al cap de més de trenta esquemes, seran els dels núms. 363-365, i, de més a més, no seran les primeres, ans aniran precedides per dues altres *Notae*, les dels núms. 360 i 363.

He cansat el lector amb aquests recomptes, perquè justifiquen una conseqüència: el ms. de Perusa no és l'exemplar paradigmàtic, al qual els altres s'han de conformar, cosa que hauria estat si fos autògraf de mestre Vicent.

Ens cal, encara, dir una paraula de les anotacions marginals, que certament a Perusa són nombroses (i de vegades de difícil o impossible lectura, atès el desgast que han sofert els marges de les pàgines). Però aquest és un tema que ens condueix al manuscrit valencià del Col·legi del Patriarca.

EL VOLUM DE VALÈNCIA, COL·LEGI DEL PATRIARCA

L'abundància de notes marginals és també una de les característiques del volum que ara ens ocupa, i el lector se'n pot convèncer fixant-se en les

reproduccions publicades per Josep Sanchis i Sivera i per Pedro M. Cátedra y García.¹³

Descartada l'autografia vicentina del volum, que el lector pot veure raonada en l'article immediatament anterior, la meua hipòtesi de treball és la següent (i subratllo: hipòtesi), a verificar mitjançant comparacions textuais que en aquest moment no m'és possible de realitzar: les anotacions marginals assenyalarien les successives etapes a través de les quals els primitius esquemes, els realment més pròxims a mestre Vicent, dels quals depenen els volums al nostre abast a Perusa i a la Biblioteca Apostòlica Vaticana, han anat evolucionant fins a donar les 'reportationes' actualment acceptades com a sermons llatins o catalans de sant Vicent Ferrer. Caldrà verificar si les anotacions de Perusa ja es troben integrades en el text dels Vat. lat. 4375 i 7730, si aquestes ho són dins la caixa d'escriptura en les pàgines del Col·legi del Patriarca, i si les anotacions marginals d'aquest ja es troben en els textos de sermons plenament desenvolupats i editats fins ara.

Que el volum del col·legi valencià no conté sermons completament desenvolupats sembla confirmar-ho el recompte de les seves línies en la mostra que en donem en l'article anterior: quatre-centes vuitanta-nou ratlles per a sis peces, les quals han estat triades prescindint de qualsevol consideració a llur llargària o a llur brevetat: la mitjana és de vuitanta-una línies i dècimes (recordem que la mitjana de Fribourg és de dues-centes deu ratlles). Es confirma, doncs, que la longitud dels textos del Col·legi del Patriarca es troba molt per sota de la de les 'reportationes'.

En la suposició que aquesta hipòtesi fos d'alguna manera confirmada, crec que s'explicaria el fet que el volum hagués restat a Morella amb motiu de les Vistes de l'estiu del 1414, quan la reial vila, per la presència de Benet XIII, de Ferran d'Antequera, de mestre Vicent Ferrer i d'ambaixadors de l'emperador Segimon d'Hongria, amb els corresponents seguicis i companyia, fou durant algunes setmanes la capital de la política europea, tant eclesiàstica com civil, perquè hi fou decidida la trajectòria a seguir en relació a l'imminent Concili de Constança i al final del Cisma d'Occident. Doncs bé, en aquell moment, els textos del volum ara del Col·legi del Patriarca ja havien fet el seu servei, car l'elaboració de les 'reportationes' dels sermons vicentins ja havia arribat a la seva configuració definitiva: restaven enere els llargs sermons de Castella publicats per Pedro M. Cátedra, els de la *Quaresma del 1413*, els del viatge de València a Barcelona, els de l'etapa de

13. El primer dels dos autors publicà la reproducció d'una pàgina en la seva edició de la *Quaresma de 1413*, XLIII (cf. en aquest volum l'article intitulat *Cent anys d'estudis sobre els sermons de sant Vicent Ferrer*, 23, nota 46); el segon, en el seu *Sermón, sociedad y literatura en la Edad Media. San Vicente Ferrer en Castilla (1411-1412). Estudio bibliográfico, literario y edición de textos inéditos* (Estudios de Historia), [Salamanca?], Junta de Castilla y León 1994, 100-105.

Mallorca, i els de la quaresma del mateix any, a Lleida. Hom es podia desprendre d'un volum que ja havia fet el seu servei, el d'ésser la darrera anella de la cadena que portava dels esquemes a les 'reportationes' completes.

Assenyalem, però, una aportació realment important: les peces del Col·legi del Patriarca presenten (o almenys inicialment presentaven) un encapçalament que permet de localitzar-les i de datar-les; som amb poques diferències allà on havien deixat aquest extrem els resums de Fribourg.

L'APÈNDIX

L'estudi dels passos previs a les 'reportationes' de sermons de sant Vicent Ferrer ens ha posat a les mans el coneixement de les anelles primitives de la cadena que desembocaria en els sermons publicats abans d'ara. Tenim, doncs, a l'abast la possibilitat d'emprendre visions diacròniques de conjunt que ajudin a comprendre l'esdevenir dels sermons de mestre Vicent Ferrer.

Aquest primer assaig diacrònic es basarà en els quatre blocs textuais següents, plenament paral·lels, car es tracta de textos corresponents als dies que van del quart diumenge de quaresma (diumenge *Laetare*) al divendres abans de Rams:

- els resums publicats del manuscrit de Fribourg, Cordeliers, 62, del 1404;
- els esquemes inèdits de Perusa, San Domenico, del 1408;¹⁴
- els textos publicats de la *Quaresma de València* 1413;
- els textos inèdits de la quaresma de 1417, conservats a Clarmont-Ferrand, Bibliothèque Municipale.

Al primer cop d'ull es presenten tres constatacions:

- primera: Fribourg, segurament més pròxim a la realitat, no segueix el pressupòsit que sembla normal per a les altres compilacions, el que cada dia només té un sermó; a Fribourg almenys en dues ocasions el pressupòsit no es complí, car el dijous, 20 de març del 1404, ultra el sermó del matí hi hagué a la vesprada dues conferències, a la clerecia i a monges; i el dijous, altra vegada, ultra el sermó del matí, una altra conferència a monges; s'im-

14. Dissortadament no ha estat possible de tenir en compte els textos corresponents als mateixos dies litúrgics de l'any 1411 en el manuscrit del Col·legi del Patriarca, car aquest ha perdut els divuit folis precedents el sermó del Dijous Sant, tal com hom pot veure en l'article anterior, 410, núms. 26-27; segons els títols de la taula inicial d'aquell volum publicats per BRETTE, *San Vicente Ferrer und sein literarischer Nachlass* (Vorreformationsgeschichtliche Forschungen, X), Münster, Aschendorff 1924, 97-98 els textos perduts són vint-i-un, van del núm. 28 al 48, ambdós inclosos, cobrien des de darreries de la segona setmana de quaresma al dimecres sant; no hi ha, doncs, els textos paral·lels als de Fribourg.

APÈNDIX I

QUADRE SINÒPTIC DELS TEMES BÍBLICS EN ELS QUATRE VOLUMS

Ordinal	1404	1408	1413	1417
1.	Eccli 35,21	Io 6,12	Io 6,12	Io 6,12
2.	Io 2,15	Sap 7,7	Io, 2,24	Eccli 45,2
3.	Io 7,14	Io 7,15	Sap 7,10	Io 7,17
4.	Mt 24,44	Io 9,25	Io 9,38	Io 9,38
5.	Lc 7,16	Lc 7,16	Lc 7,16	Lc 1,30
6.	Io XI,34	Mt 21,9	Io 11,43	Io 11,43
7.	Is 49, 8	Sap 7,14	Io 8,20	Eccli 24,14
8.	Hebr 9,14	Io 8,46	Io 8,46	Io 8,48
9.	Io 7,33	Io 7,33	Io 7,39	Io 7,37
10.	Io 7,8	Io 7,1	Io 7,13	Io 7,3
11.	Io 10,27-28	Io 10,33	Io 10,38	Io 10,32
12.	Lc 7,48	Lc 7,47	Lc 7,47	Dan 3,40
	Io 11,54			
	Dan 3,41			
13.	Lc 11,36	Io 11,47	Io 11,54	Io 11,54
	Jer 17,14			

posa, doncs, la pregunta de fins a quin punt aquesta realitat de més d'una actuació segons quins dies es reflecteix o és oblidada en les 'reportationes' (i, en cas d'ésser oblidada, fins a quin punt fou decisiva la consideració que no es tractava de temàtica d'interès general);

– segona: tot i l'existència des del 1407 d'esquemes ordenats d'acord amb el curs de l'any litúrgic, els esquemes corresponents a cada dia no són utilitzats o aplicats de forma automàtica; o dit amb altres paraules: la predicació de mestre Vicent no consistia a repetir automàticament el mateix esquema cada any, ans sense negar, d'una banda, la incidència de les festes de sants, vinculades a un determinat dia del mes, d'una banda, ni els comptats casos de repetició, de l'altra, la impressió general que s'imposa de la comparació dels quatre anys és que cada dia hi havia reflexió i opció sobre quin esquema havia d'ésser seguit en el sermo del matí;

– terça: un cop decidit l'esquema, la impressió que es dedueix tant d'aquestes comparacions com de la següent *Aportació a un inventari de sermons de sant Vicent Ferrer*, és que aquest era seguit tal com el reporta sobretot el volum de Perusa, sense que això vulgui negar possibles variants de detall (com és ara que les divisions tinguessin algun membre més o menys).

El lector trobarà, doncs, primer un quadre sinòptic dels temes bíblics utilitzats durant aquells tretze dies en els quatre sermons dels diferents anys; la columna encapçalada per la paraula 'Ordinal' remet al correlatiu número que correspon a cada un dels dies en els quatre anys; i en segon lloc en quatre columnes paral·leles l'encapçalament, el tema bíblic i la divisió temàtica de cada una de les fonts abans indicades.

APÈNDIX II

SEQÜÈNCIA DELS SERMONS
ENTRE EL QUART DIUMENGE DE QUARESMA
I EL DIVENDRES ABANS DE RAMS
EN ELS MANUSCRITS DE FRIBOURG, PERUSA,
QUARESMA DE 1413 I CLERMONT FERRAND

I. Fribourg, Cordeliers, 62:

B/I. Ff. 45r-47v. 9 de març 1404
 SEQUITUR SERMO DOMINICA LETARE IN
 FRIBURGO. DE OCTO MODIS ORANDI
 DOMINICA LETARE IN FRIBURGO,
 ANNO DOMINI M^o CCCC^o IIII°

Oratio enim humiliantis se nubes penetrat,
 Eccli [XXXV, 21]

«...elevando oculos ad celum; depri-
 mendo seu inclinando vultum et oculos
 versus terram; elevando utrasque
 manus versus celum; crusando brachia
 ante pectus supra cor; coniunctis omni-
 bus digitis manus dextere percutere
 pectus supra cor; inclinando se usque
 ad genua; flectendo ambo genua; pro-
 strando se totaliter super terram».

B/II. Ff. 51r-53r. 10 març 1404
 IN FRIBURGO OCHTLANDIE. DE
 EXTREMO IUDICIO. ET FERIA 2^a POST
 DOMINICAM LETARE 1404

*Flagellum de funiculis, omnes eiecit de tem-
 plo, Jo. 2° (15)*

«...providere debemus pericula extremi
 iudicii... circa istam materiam sunt
 quatuor questiones: prima: quem
 modum antichristus in suo adventu
 tenebit; secunda questio, propter quam
 rationem veniet; tertia, quo tempore;
 quarta: quod remedium contra ipsum
 tenendum est».

B/III. Ff. 53r-55r. 11 març 1404
 FERIA TERTIA, DE EXTREMO IUDICIO

*Nolite secundum faciem iudicare, sed ius-
 tum iudicium iudicate. (Jo VII, 14)*

«...istum finem mundi David descri-
 bens, dicit in *Psalmo Dominus regnavit
 exultet...*: «Ignis ante ipsum precedit;
 et inflammabit in circuitu inimicos
 eius; alluxerunt fulgura eius orbi terre;
 vidit et commota est terra; montes
 sicut cera fluxerunt a facie Domini; a
 facie Domini omnis terra»: hec sunt
 sex clausule declarande».

II. Perusa, San Domenico:

121. F. 24v.
 DOMINICA QUARTA IN QUADRAGESI-
 MA

*Colligite que superaverunt fragmenta. Joh
 [VI], [12]*

«De ipsius convivii mensa possumus
 ad refectionem animarum, colligere
 aliqua fragmenta ciborum: observan-
 tiam penitentialem; prudentiam vir-
 tualem; sufficientiam spiritualem;
 ordinantiam regularem; confidentiam
 divinalem; misericordiam liberalem;
 benivolentiam cordialem.»

122. F. 25r.
 FERIA SECUNDA, DE BEATO THOMA
 (*add* Item, 459 (?) et 466). FSII, 396.

Venit in me spiritus sapientie. Sap VII, [7]

«Spiritus sapientie... quinque fecit
 huic sancto: premonstratus per certam
 revelationem; inspiratus ad sanctam
 religionem; roboratus contra fortem
 temptationem; elevatus in grandem
 perfectionem; premiatus per altam
 fruitionem.»

113. F. 25r.
 FERIA TERTIA (*add* 457)

*Quomodo hic litteras scit, cum non didicerit.
 Io VII, [15]*

«Christus determinat tres questiones,
 quas iudei malitiose faciebant de ipso:
 prima, de eius scientia incomprehensi-
 bili; secunda, de eius potentia incom-
 parabili; tertia, de eius clementia inex-
 timabili.»

III. Quaresma de 1413

XXIX. DOMINICA IX DE QUARESMA.
(2 d'abril)

Colligite que superaverunt fragmenta, Io VI, 12

«...trobarem... [quatre cantells]: penitència corporal; observança festival; prudència virtual; confidència divinal.»

XXX. DILLUNS DESPRÉS DE LA QUARTA DOMINICA DE QUARESMA (3 d'abril)

Ipse Ihesus non tradebat semetipsum eis, Io II, 24

«...tres coses... a bona edificació de nostra vida: de Jesucrist entre els jueus, dura increpació; de jueus contra Jesucrist, folla contradicció; entre Jesucrist e los seus creents, digna conversació.»

XXXI. PANEGÍRIC DE SANT AMBRÒS (4 d'abril)

Inextinguibile est lumen illius, Sap VII, 10

«Sant Ambròs ha cinc llums divinals en la sua vida: premi de celestial devoció; intel·lectual cognició; llum d'espíritual preliació; llum de judicial correcció; llum de integral perfecció.»

IV. Quaresma de Clarmont-Ferrand

23. Ff. 85v-88v.

SERMO DOMINICE DE LETARE, JHERUSALEM

Colligite que superaverunt fragmenta. Io VI, 12

«...fragmenta sunt sex: observantia penitentialis; providentia intellectualis; ordinatio temporalis; confidentia supernalis; misericordia liberalis; benivolentia cordialis.»

24. Ff. 88v-92r.

SERMO FERIE SECUNDE POST LETARE, JHERUSALEM

Magnificavit eum in timore. Eccli XLV, 2

«...de timore quem debemus habere, habito respectu ad majestatem Dei..., in tribus: sicut dominum rigorosum; sicut amicum proficientem; sicut patrem generosum.»

25. Ff. 92r-95v.

SERMO FERIE TERTIE POST LETARE, JHERUSALEM.

Si quis voluerit voluntatem Dei facere cognoscat. Io, VII, 17

«...quantas res vult Dominus a nobis religiosus et presbyteris, sunt septem: veritas divina; karitas cordialis; puritas personalis; honestas exemplaris; unitas amabilis; pietas liberalis; felicitas eternalis.»

B/IV. Ff. 55v-58r. 12 març 1404
FERIA III^a IN DIE SANCTI GREGORII.
DE EXTREMO IUDICIO

Nescitis qua hora filius hominis venturus est, Mt 24, (44). De resurrectione universali corporis et anime in die iudicii...

«...ex quadam auctoritate Johannis V, (25): «Nolite mirari hoc, quia venit hora in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocem Filii Dei», etc. In qua auctoritate notantur sex particule seu clausule de resurrectione universali mortuorum.»

B/V. Ff. 61r-63v. 13 març 1404
IN FRIBURGO, FERIA QUINTA POST
LETARE. DE EXTREMO IUDICIO
Visitavit plebem suam, Luce 7°, (16).

«De extremo iudicio loquendo, notandum quod dies illa vocatur dies finalis retributionis... [f. 61v]... Modus igitur visitationis Dei in extremo iudicio plane (dusrendo *canc*) describitur, Matthei, 25: «Cum venerit Filius hominis in sede maiestatis sue», etc. In ista auctoritate continentur octo clausule...».

B/VI. Ff. 64r-67r. 14 març 1404
FERIA SEXTA IN MURETO

Domine, veni et vide. Et lacrimatus est Jhesus. Io XI, (34).

«Christus... legitur plorasse quinque vicibus...: in die sue nativitatís; in circumcissione; ploravit pro Lazaro; in die palmarum, dum appropinquaret Iherusalem; pedens in cruce...».

B/VII. Ff. 67v-70r. 15 març 1404
SABBATO IN MURETO

In die salutis auxiliatus sum tui. Is XLIX, (8).

«Christus, medicus noster... facit sep-

114. F. 25r.
FERIA QUARTA

Unum scio quia cum cecus essem, modo video. Io IX, [25]

«...tria continet principaliter ad nostram edificationem declaranda: cuiusdam ceci virtuosam illuminationem; ipsius facti curiosam examinationem; Ihesu Christi gratiosam manifestationem.»

115. F. 25v.
FERIA QUINTA (*In mg Item*, 458)

Omnes magnificabant Deum. Lu VII, [16]

«...circa suscitationem cuiusdam mortui, quem Christus suscitavit, tria principaliter sunt in evangelio hodierno: premittitur defuncti dispositio; describitur eiusdem resurrectio; concluditur divina benedictio.»

116. F. 25v.
FERIA SEXTA (*In mg Item* 459)

Solvite eum et sinite abire. Io 2 [Mt XXI, 9]

«In suscitatione Lazari quatuor... notabilia: aliquod retractivum; aliquod inductivum; aliquod effectivum; aliquod ostensivum.»

117. F. 26r.
SABBATO DIE BEATI GREGORII, DE
UNIONE ECCLESIE (*In mg* 260)
Participes facti sunt amicitie Dei. Sap VII, [14]

«Quinque partes habuit amicitia Dei

XXXII. FÈRIA IV DESPRÉS DE LA
DOMINICA IV DE QUARESMA (5 d'abril)
Procidens adoravit eum. Io IX, 38

«Sant Joan reconta la il·luminació del
cec, virtuosa; la examinació del fet,
rigorosa; e la determinació final, gra-
ciosa.»

XXXIII. FÈRIA V DESPRÉS DE LA IV
DOMINICA DE QUARESMA (6 d'abril)
Deus visitavit plebem suam. Lc VII, 16

«Sent Lluç evangelista, recitant-nos en
lo evangeli un gran miracle...: declara
la condició del mort; donació de vida;
la conversió del poble.»

XXXIV. FÈRIA VI DESPRÉS DE LA IV
DOMINICA DE QUARESMA (7 d'abril)
Voce magna clamavit: Lazare, veni foras.
Io XI, 43

«La història en tres punts se contendrà,
segons que hi concorregueren tres
coses: [causa] humanal retractiva; vis-
ceral inductiva; causa principal e efec-
tiva.»

XXXV. DISSABTE DESPRÉS DE LA IV
DOMINICA DE QUARESMA (8 d'abril)
*Nemo apprehendit eum, quia nondum vene-
rat hora eius,* Io VIII, 20

«...Jesucrist posà tres excel·lències de la

26. Ff. 95v-99r.

SERMO FERIE QUARTE POST LETARE,
JHERUSALEM
Procidens adoravit eum. Io IX, 38

«...de quo miraculo, nota: illuminatio
mirabilis; examinatio fortiter rigorosa;
humiliatio multum gratiosa.»

27. Ff. 103r-107v.

SERMO ANNUNCIATIONIS BEATE
MARIE MARCI
Invenisti gratiam apud Dominum. Lc I,
30

«...de incarnatione Filii Dei et annun-
tiatione Virginis... ego noto tres gra-
tias: gratia salutationis angelice; gratia
incarnationis divinalis; gratia benedic-
tionis eternalis.»

28. Ff. 107v-110v.

FERIA SEXTA, SIVE VENERIS LAZARI

Voce magna clamavit: Lazare, veni foras.
Io XI, 43

«...considero tres causas, quarum prima
est humanaliter retractiva; 2. meritorie
inductiva; 3. principaliter efectiva.»

29. Ff. 112r-115r.

SERMO IN SABBATO POST LETARE

Non desinam: in habitatione sancta. Eccli
XXIV, 14

«... de signis et conditionibus que

tem bona opera circa nos curando animam: respicit faciem, oculos et frontem; ponit brachium ad tangendum pulsum; respicit urinam; ordinat dietam; dat syropum; purgat infirmum; dat bonam refectioem...»

B/VIII. Ff. 73r-75v. 16 març 1404
DOMINICA IN PASSIONE IN
PATERNIACO, MAGISTER VINCENTIUS,
ANNO ETC. M^o CCCC^o 4°

Quanto magis sanguis Christi. Hebr IX, (14).

«Christus septies emisit sanguinem, et hoc contra septem peccata mortalia: in circumcissione contra peccatum luxurie; in Horto, contra peccatum accidie; in flagellatione, contra peccatum ire; in corone spinee impositione, contra peccatum superbie; in manuum perforatione, contra avaritiam; in pedibus, contra peccatum gule; de latere, contra peccatum invidie...»

B/IX. Ff. 76r-78r. 17 març 1404
DIE LUNE POST DOMINICAM DE PAS-
SIONE DOMINI IN PATERNIACO

Adhuc modicum tempus vobiscum sum et vado. Io VII, (33).

«De fine mundi, duo; nemo scit diem aut horam; sed finis mundi in brevi venturus est, quod probatur ratione, auctoritate et miraculo...»

B/X. Ff. 79r-81r. 18 març 1404
FERIA TERTIA IN AVENTICA ANTE
DIEM PALMARUM

Vos ascendite ad diem festum hunc, Io VII, (8).

«De scala ascendendi in celum et de eius septem gradibus: credentia articulorum fidei; reverentia divinorum; benivolentia proximorum...»

ad nos: propositum firmum hoc faciendi: elegit locum ubi hoc fieret; ad locum lectum convenit; de facto renunciavit; unitatem complevit: de hiis quinque partibus solum primam fecerunt: restant quatuor.»

118. F. 26r.
DOMINICA IN PASSIONE DOMINI

Quis ex vobis arguet me de peccato. Io VIII, [46]

«Passio Christi fuit: per Christum portata inculpabiliter; per iudeos tractata infideliter; in seipsa despecta enormiter; versus nos effecta utiliter; patribus ostensa figuralliter; divinitus ordinata mirabiliter.»

119. F. 26r.
FERIA SECUNDA (*In mg* 461 [?])

Adhuc modicum tempus vobiscum sum. Io VII, [33]

«Quatuor describuntur facta... inter Ihesum et Iudeos, maiores et minores: maiorum magna perversitas; Christi grata benignitas; minorum lata ignorantia; Christi alta sapientia.»

120. F. 26v.
FERIA TERTIA (*in mg* «Item 462»)

Querebant eum iudei interficere. Io VII, [1]

«...erga Christum Dominum tripliciter erant iudei dispositi...: quidam dure malitiosi; quidam varie ambitiosi; quidam valde meticulosi.»

llel evangelical sobre l'altra...: universalitat; claritat; felicitat. Los jueus no el creïen perquè dava testimoni de si mateix. Jesús respon, quatre doctrines donà responent...»

habent persone que habitare debent in celi gloria... Exponuntur duodecim signa sive conditiones.»

XXXVI. DOMINICA IN PASSIONE DOMINI (9 d'abril)

Quis ex vobis arguet me de peccato, Io VIII, 46

«...sis conclusions en la disputació de Jesucrist ab los jueus: ...la santa passió per ell fo portada inculpablement; per los jueus fo tractada maliciosament; en si mateixa fo menyspreada vituperosament; fón donada per nós profitosament; als sants pares fo revelada lluminosament; per Déu lo Pare fón ordenada rigorosament.»

30. Ff. 115v-119r.

SERMO DE DOMINICA IN PASSIONE

Quis ex vobis arguet me de peccato. Io VIII, 48

«...notavi sex conclusiones passionis Christi: passio Christi: fuit portata innocenter; per judeos fuit tractata infideliter; fuit dolorosa enormiter; fuit nobis utilis large; fuit revelata antiquis patribus; fuit per sanctam Trinitatem ordinata alte.»

XXXVII. FERIA II DESPRÉS DE LA DOMINICA DE PASSIONE DOMINI

De Spiritu Sancto accepturi erant credentes in eum. Io VII, 39

«...tres especulacions: de la exaltació de Jesucrist, humanal; de la execució dels jueus, general; de la il·lustració dels creents, spiritual»

31. Ff. 119v-124r.

FERIA SECUNDA POST DOMINICAM IN PASSIONE, SERMO

Nouissimo die magno festiuitatis stabat Jhesus. Io VII, 37

«...intellectus spiritualis est quod tres dies sunt, quos debemus tenere memoriter: dies mortis corporalis; dies iudicii generalis; dies glorie eternalis.»

XXXVIII. DIMARTS DESPRÉS DE LA DOMINICA DE PASSIONE (11 d'abril)

Nemo palam loquebatur de illo propter metum iudeorum. Io VII, 13

«De nostre senyor Jesucrist tres coses profitoses nos declara lo sant Evangeli: estreta afflictió; discreta condició; secreta defensió.»

32. Ff. 124r-127v.

TERTIA FERIA POST DOMINICAM DE PASSIONE, SERMO

Discipuli tui videant opera tua. Io VII, 3

«De istis operibus retributionis intendo loqui, que sunt septem: humilis incarnatio; pauper conversatio; certa predicatio; amara passio; benigna descensio; plena retributio; alta ascensio.»

B/XI. Ff. 81r-84r. 19 març 1404
FERIA QUARTA ANTE PALMARUM IN
AVENTICA

Secuntur me et ego vitam eternam do eis, Io X, (27-28).

«De scala ascendendi in celum et de eius quatuor ultimis gradibus: regentia membrorum; diligentia agendorum; prudentia dicendorum; custodia inter-norum...».

B/XII. Ff. 84r-86v. 20 març 1404
FERIA QUINTA ANTE DOMINICAM
PALMARUM IN STAVIACO AD POPULUM
Remittuntur tibi peccata, Luce, 7°, (48).

«In verbis istis ostenditur magna misericordia Dei quam facit generi humano remittere peccata... [f. 84v]... remissio peccatorum multis modis fit, et sunt octo: 1. ablutio baptismalis; 2. confessio sacramentalis; 3. Contritio cordialis; 4. Oratio spiritualis.»

[F. 86v] Residua quatuor membra huius precedentis sermonis predicavit magister Vincentius feria sexta ante dominicam Palmarum in Staviaco ante prandium ad populum, quem invenies post sex folia, in sermone, qui incipit «Sana me, Domine».

B/XIII. Ff. 87r-89r. 20 març 1404
FERIA QUINTA IN STAVIACO ANTE
PRANDIUM. COLLATIO AD CLERUM
Morabatur Jhesus cum discipulis suis, Jo. XI, (54).

«In verbis istis ostenditur dignitas discipulorum Christi, quia morabatur cum eis... in Sacra Scriptura signantur septem opera virtutum, propter que possumus esse discipuli Christi: 1. obedientia; 2. penitentia; 3. paciencia; 4. benivolentia; 5. beneficentia; 6. diligentia; 7. perseverantia.»

121. F. 26v.
FERIA QUARTA

De bono opere non lapidamus te, sed de blasphemia. Io X, [33]

«...tria bella iudeorum contra Christum: per deceptionem fraudulentam; per invasionem violentam; per obiectionem pestilentam.»

122. F. 26v.
FERIA QUINTA (*in mg Item, 463*)

Remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum. Lu VII, [47]

«Mistice nota septem actus concurrentes in remissionem peccatorum: peccatorum cognitio; cordis contritio; occasionum peccati vitatio; lacrimosa confessio; humilis oratio; jejuniorum humiliatio; elemosinarum largitio.»

XXXIX. FERIA IV DESPRÉS DE LA DOMINICA DE PASSIONE DOMINI (12 d'abril)

Credatis quia Pater in me est et ego in Patre. Io X, 38

«...dels jueus contra Jesucrist són demostrades en lo evangeli de huy tres batalles: decepció fraudulenta; invasió violenta; abjecció pestilenta.»

XI. FERIA V DESPRÉS DE LA DOMINICA DE PASSIONE DOMINI (13 d'abril)

Remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum. Lc VII, 47

«Quatre causes hi ha en est evangeli per a conseguir lo fruit [de la remissió dels pecats]: causa principal efectiva; causa instrumental e activa; causa material e receptiva; causa formal perfecta.»

33. Ff. 127v-131r.

FERIA QUARTA POST DOMINICAM IN PASSIONE, SERMO

Multa bona opera ostendi vobis. Io X, 32

«...demonstrat nobis quatuor res multum utiles: devotio spiritualis; distinctio intellectualis; reprehensio rigorosa; deffensio virtuosa.»

34. Ff. 131r-134r.

SERMO JOUIS POST DOMINICAM DE PASSIONE

Sic fiat sacrificium nostrum ut placeat tibi. Dan III, 40

«...in vera et condigna penitentia concurrunt septem sacrificia: contritio dolorosa; propositio virtuosa; confessio verecunda; afflictio rigorosa; oratio devotiosa; donatio pietosa; communio gratiosa.»

B/XIV. Ff. 89r-91r. 20 març 1404
FERIA QUINTA IN STAVIACO MONIALI-
BUS IBIDEM POST PRANDIUM.

Sequimur te, domine, in toto corde nostro,
Dan. 3º, (41) et epistola hodierna...

«Christus sex virtutes in passione sua
exercuit ut nobis... ostenderet: 1. pau-
pertas liberalis; 2. vita obedientialis; 3.
castitas virginalis; 4. diligentia spiri-
tualis; 5. observantia cerimonialis; 6.
perseverantia finalis.»

(F. 91r). Notandum quod magister
Vincentius predicavit feria VI post
prandium ante dominicam Palmarum
monialibus ibidem, Et in eodem ser-
mone dixit residua tria membra sermo-
nis precedentis; et pro eorundem
declaratione assumpsit tale thema:

B/XV. Ff. 91v-93r. 21 març 1404
FERIA SEXTA POST PRANDIUM IN
STAVIACO MONIALIBUS

Sicut lucerna fulgoris illuminabit te, Luce,
XI capitulo, (36).

«...quartus radius sue virtutis est dili-
gentia et devotio spiritualis; 5. obser-
vantia cerimonialis; 6. perseverantia
finalis.»

FERIA SEXTA

23. F. 27r.

*Collegerunt pontifices et pharisei concilium
adversus Ihesum.* Io XI, [47]

«De hoc concilio tria ostenduntur:
maligna propositio; indigna distinctio;
benigna consecutio.»

B/XVI. Ff. 93r-95v. 21 març 1404
FERIA SEXTA ANTE DOMINICAM
PALMARUM IN STAVIACO AD POPULUM
ANTE PRANDIUM

Sana me, domine, et sanabor. Jeremie,
(XVII, 14) «Notandum quod sunt sep-
tem medicine ad curandum infirmita-
tes anime... prime quatuor nominantur
in sermone precedenti ante IX folia,
qui incipit: «Remittuntur tibi pecca-
ta». Et ideo nunc sequitur: (*In mg*
Quinta), que est afflictio penitentialis;
(*In mg* Sexta) est condonatio misericor-
dialis; (*In mg* Septima) est remissio
iniurialis; (*In mg* Octava) est concessio
indulgentialis.»

XLI. FERIA VI DESPRÉS DE LA DOMINICA DE PASSIONE DOMINI (14 d'abril)

Ibi morabatur cum discipulis suis. Io XI, 54

«...consell general que feren los jueus de la passió de Jesucrist... lo evangeli mostra: la proposició del consell, maligna; la definició, indigna; separació de Jesucrist, benigna.»

35. Ff. 134r-137v.

SERMO VENERIS POST DOMINICAM DE PASSIONE

Abiit in regionem iuxta desertum. Io XI, 54

«...in illo concilio [judeorum]... noto tres causas sequentes: maligna propositio; indigna diffinitio; benigna persecutio.»